

Escòcia, full de ruta

El govern escocès ha indicat quin és el mapa que proposa per arribar a la independència. El primer pas serà la celebració del referèndum l'any 2014. La pregunta serà directa i clara: 'Esteu d'acord en que Escòcia sigui un país independent?'

El maig del 2016 es faran les primeres eleccions de l'Escòcia independent i el país elegirà el seu primer president. Això segons el **pla presentat per Alex Salmond**. Com a condició prèvia, els escocesos hauran de votar en referèndum la independència, un referèndum que ara Salmond accepta que sigui organitzat per les autoritats electorals britàniques.

El govern escocès ha indicat quin és el mapa que proposa per arribar a aquest punt. El primer pas serà la celebració del referèndum l'any 2014, on el govern escocès proposa que participin tots els més grans de setze anys i no sols de divuit.

La pregunta del referèndum serà directa i clara. El govern escocès proposa que sigui: 'Esteu d'acord que Escòcia sigui un país independent?' En el cas que el resultat del referèndum sigui favorable a la independència, aleshores els governs escocès i britànic començaran les negociacions per arribar a la independència, que es proclamaria de manera oficial el maig del 2016.

Escòcia proposarà en aquestes negociacions que la reina ho sigui també d'Escòcia i que Escòcia tingui tots els atributs i responsabilitats d'un estat, formant part de la Unió Europea.

Quinze preguntes i respostes sobre el referèndum d'Escòcia

1. Quina és la proposta de referèndum del govern escocès?

L'SNP (Partit Nacional Escocès) es va presentar a les eleccions amb un programa electoral que incloïa un referèndum per a decidir la independència d'Escòcia. El programa electoral, i el discurs d'investidura d'Alex Salmond com a primer ministre, especificaven clarament que la proposta del govern escocès era de fer el referèndum a la segona meitat de la legislatura, l'any 2014 o el 2015.

2. La proposta de referèndum és important en el programa de l'SNP?

És essencial. De fet, en la legislatura anterior el govern en minoria de l'SNP ja va provar de fer un referèndum, però com que no tenia majoria al parlament no hi va reeixir. A les eleccions del maig del 2011, s'hi va presentar amb una proposta clara: si aconseguia la majoria absoluta al parlament convocaria un referèndum d'independència. I els electors la hi van concedir, aquesta majoria absoluta. L'SNP va obtenir 69 escons dels 129 del parlament escocès. A més, cal comptar els dos diputats dels Verds i una diputada independent, també favorables al referèndum. Hi ha, per tant, una majoria molt clara que hi és favorable.

3. Escòcia pot convocar un referèndum d'independència?

Aquesta és una de les grans

discussions. Formalment, la convocatòria d'un referèndum correspon al parlament britànic. Però el parlament escocès proposa una comissió independent, nomenada pel parlament escocès, perquè es faci càrrec de l'organització. El govern britànic, en principi, no ho accepta, però ha donat entenedent que podria arribar a un acord, puix que reconeix que Escòcia té el dret de votar sobre el seu futur. La fórmula seria que el parlament britànic 'cedís' la seva competència en matèria de referèndums al parlament escocès per a aquest referèndum concret.

4. La Gran Bretanya compta impedir el referèndum d'independència?

No. Mai. La Gran Bretanya reconeix que Escòcia és una de les quatre nacions constituents del Regne Unit (les altres tres són Anglaterra, Gal·les i el nord d'Irlanda) i que si el poble escocès vol separar-se de la Gran Bretanya, hi té dret. De cap manera no pensa a prohibir la votació.

5. Quin és l'origen de la polèmica d'aquests dies entre el govern britànic i l'escocès?

El govern britànic podia fer tres coses, atesa la decisió del govern escocès de tirar endavant, fos com fos, el referèndum. Primera, no fer res; però això és molt difícil d'explicar quan hi ha en joc la unitat del Regne Unit. Segona, prohibir-lo; cosa impensable,

perquè seria una agressió als drets dels ciutadans escocesos. Tercera, acceptar el referèndum; però amb condicions. I és això que prova de fer Cameron

6. Quines condicions posa el primer ministre britànic per al referèndum?

Hi posa dues grans condicions: la primera, que el referèndum es faci abans de divuit mesos (a tot tardar, a mitjan 2013) i no el 2014 com vol l'SNP; la segona, que la pregunta sigui directa: 'Voleu la independència d'Escòcia, sí o no.' En canvi, l'SNP proposa un referèndum amb tres opcions: una en favor de la independència, una altra en favor d'una autonomia més gran, i una tercera en favor de mantenir l'estatut actual. El govern britànic tampoc no troba bé que l'edat de vot es rebaixi fins als setze anys, com vol el govern escocès, en comptes dels divuit.

7. Per què el govern escocès proposa tres opcions?

És un dels punts més delicats del debat. La intenció tant pot ser de dividir el vot unionista com d'assegurar una millora de la situació actual, car tothom dona per fet que o bé guanyaria el 'sí' o l'opció de millorar l'autonomia actual. Aquest punt és discutit per molts independentistes escocesos que temen que, en realitat, no divideixi el vot independentista, en comptes de l'unionista.

8. Per què l'SNP vol fer el referèndum el 2014?

D'antuvi, perquè vol demostrar que Escòcia, governada pels independentistes, viu millor. Però també perquè el 2014 farà tres-cents anys de la derrota de l'exèrcit anglès a mans de l'exèrcit escocès a Bannockburn.

9. I per què el govern britànic vol el referèndum el 2013, a tot estirar?

Oficialment, l'argument de David Cameron és que el referèndum fomenta una gran incertesa, que és molt dolenta en termes econòmics. Però la raó real sembla que és que el nombre de partidaris de la independència no para de créixer; per això voldria un referèndum abans que no sigui massa tard.

10. Quina és la posició dels altres partits escocesos i britànics?

L'SNP defensa la independència, però no és sol; també la defensen alguns partits escocesos menors. Ara, tots els partits importants britànics (conservadors, liberal-demòcrates i laboristes) són contraris a la independència, si bé els liberal-demòcrates tenen una posició més oberta i són partidaris del referèndum.

11. Quin valor té la posició dels partits britànics a Escòcia?

A la Gran Bretanya, hi governa una coalició del Partit Conservador i del Liberal-

demòcrata. Al parlament escocès, aquests dos partits sumen 20 diputats de 129; és a dir, hi són una exigua minoria. Els laboristes n'hi tenen 37 i els independentistes, 68. A Escòcia, el Partit Conservador mai no ha estat una força política significativa, i més aviat és considerat un partit antiescocès. Per això la pressió de Cameron ha estat tan mal rebuda.

12. Quin paper faran els laboristes?

En principi afavoriran la unió. Però no tenen una posició simple. Els conservadors volen constituir una plataforma en favor de la unió, però els laboristes es resisteixen a entrar-hi perquè creuen que associar-se als 'tories' els faria molt de mal a Escòcia.

13. Què passaria, si els independentistes guanyaven el referèndum?

Segons el govern britànic, caldria una negociació entre el parlament d'Escòcia i el de la Gran Bretanya per a preparar la secessió d'Escòcia. La Gran Bretanya acceptaria la independència escocesa, però vol negociar qüestions sensibles, com ara l'accés al petroli de la mar del Nord. Ara, ningú no sap quina implicació tindria això en termes de pertinença a la Unió Europea. Hi ha qui opina que Escòcia hauria de tornar a demanar l'adhesió; qui creu que l'haurien de tornar a demanar tots dos, Escòcia i la Gran

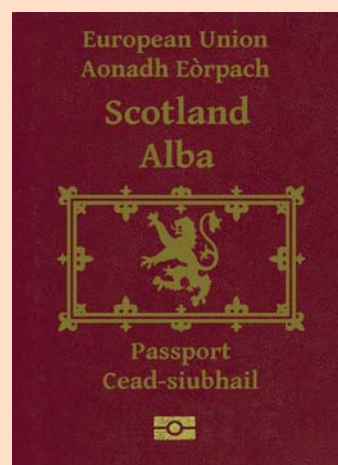
Bretanya, i qui sosté que Escòcia ja és dins la Unió i que, per tant, no caldria cap nova adhesió.

14. La Unió Europea s'ha pronunciat sobre el cas d'Escòcia?

No. Ho considera un afer intern britànic. Però, com a precedent, va establir als Balcans que, per a acceptar el resultat d'un referèndum sobre la independència, calia que hi participés el 50% del cens electoral i que el 55% dels votants optessin per la independència. Seria molt estrany que aquesta regla fos vàlida per a països tercers i no dins la Unió.

15. Si els escocesos guanyaven el referèndum d'independència, com s'incardinaria Escòcia a Europa?

La posició de l'SNP és de formar part de la Unió Europea i d'entrar a la zona euro.

Els partits catalans observen el procés escocès

Víctor Terradellas (CiU)

'Ni Madrid ni uns altres països ens condicionen l'agenda'

El secretari de relacions internacionals de CDC, Víctor Terradellas, diu que 'segueixen el procés incoat per l'SNP a Escòcia amb molta atenció des de fa molts anys'. 'Tal com fem amb qualsevol procés d'independència, no ens hi emmirallem, sinó que els observem per aprendre les millors coses de cada cas', afegeix Terradellas. 'Ja ho vam fer en el cas de Kosovë i Montenegro, amb dues maneres molt diferents d'arribar al mateix estadi. I ara observem Escòcia, amb més deteniment per la més gran similitud amb el nostre cas.'

Anna Simó (ERC)

'Aquí ens deixem marcar l'agenda des de Madrid'

Anna Simó, portaveu parlamentària d'ERC, diu que comparteixen el full de ruta de l'SNP, amb qui formen grup al parlament europeu. En canvi, diu: 'Aquí falta voluntat del govern, que sempre troba excuses: que si ara no és l'hora, que si falta maduresa, que si s'ha de convocar quan se sàpiga que es guanyarà... Però convocar el referèndum ja és guanyar. I tenim molt de camí fet, perquè s'ha fet una feina per explicar no sols arguments emocionals, sinó també materials.'

Uriel Bertran (SI)

'La transició nacional de Salmond contrasta amb la de Mas'

Per Uriel Bertran, el cas escocès és exemplar i exposa quin és el full de ruta de la seva formació, Solidaritat: 'Nosaltres, en la pròxima assemblea nacional de Solidaritat, proposem que tot el catalanisme impulsi una llei de transició a la independència, on es recollirien tots els passos que hauria de fer Catalunya des de l'autonomia fins a l'estat propi.'

Rut Carandell (Rcat)

'A Catalunya no es parla tan clar com a Escòcia'

'Escòcia ho té molt clar. Hi ha hagut unes eleccions prèvies a la convocatòria del referèndum que han donat la majoria als independentistes. I el camí s'ha començat a obrir des d'aquesta majoria', explica la vicepresidenta de Reagrupament, Rut Carandell. 'A Catalunya, davant els partits unionistes no tots els qui s'hi oposen se situen en l'eix independentista, i hi ha partits majoritaris, com CiU, que no practiquen obertament l'unionisme, però que tampoc no porten a la pràctica la independència.'

Albert Botran (CUP)

'Salmond no amaga les cartes'

Albert Botran, membre del secretariat nacional de la CUP i regidor de Molins de Rei, aplaudeix la proposta de Salmond i destaca 'l'evident contrast amb el president de la Generalitat': 'Salmond és un president amb la clara determinació de fer un referèndum, sense amagar les cartes, com fa Mas. A més, Salmond lliga clarament la independència a una millora de les condicions de vida de les classes populars.'

Escòcia - Alba

Us oferim en dues pàgines les dades essencials sobre Escòcia (Alba, en llengua gaèlica).

Skye Island
An t-Eilean
Sgitheanach

Orkney

Leòdhas
Lewis Island

Na h-Eileanan Siar
Outer Hebrides

Inbhir Nis
Inverness

Obar Dheathain
Aberdeen

Dùn Èideann
Edinburgh

Glaschu
Glasgow

Dùn Phris
Dumfries

Nom gaèlic
Nom anglès

Sealtainn
Illes Shetland

Les Shetland són un arxipèlag administrativament escocès, però amb una identitat pròpia, barreja d'Escòcia i Noruega.

 Territori de parla gaèlica

Població 5,2 milions

Glasgow 592.000

Edimburg 486.000

Aberdeen 217.000

Dundee 144.000

PIB per habitant

23.616 €

Desocupats

215.000

La major part de la població escocesa viu al sud de la línia que marquen la capital política, Edimburg, i la capital econòmica, Glasgow, en direcció a la frontera anglesa.

Les dues banderes escoceses

La creu de sant Andreu

La 'saltire' és la bandera oficial d'Escòcia. La bandera britànica es va dissenyar fusionant-la amb l'anglesa.

La bandera del Lleó Rampant

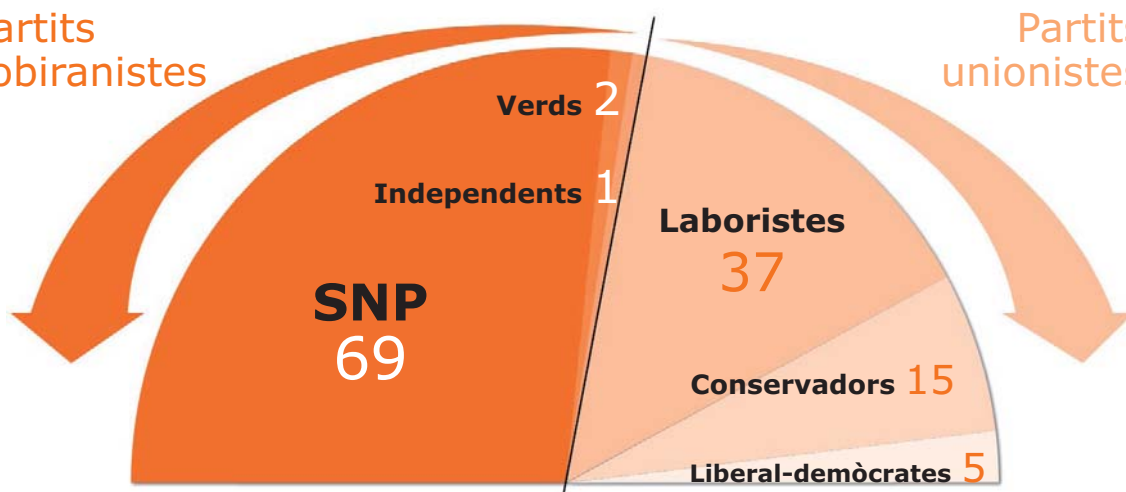
Oficialment és la bandera reial d'Escòcia, però molts nacionalistes la prefereixen per poc britànica.

Parlament de Holyrood

129 diputats

Partits sobiranistes

Partits unionistes

Territoris on l'SNP és majoritari

L'SNP és majoritari a la major part d'Escòcia, però cal tenir en compte que no ho és a les grans ciutats, malgrat tenir-hi bons resultats.

Sentiment de pertinença

Les enquestes sobre el sentiment de pertinença dels escocesos sempre donen com a resultat un nivell molt baix d'identificació amb la Gran Bretanya.